

4/2011. számú Vezetői körlevél

a CRD IV likviditási követelményekre való felkészülésről, valamint a külföldi források futamidő-rövidülésének problémájáról

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (továbbiakban: Felügyelet) tevékenységének céljaival összhangban – a Pénzügyi Stabilitási Tanácsban lefolytatott egyeztetést követően - felhívja a hitelintézetek figyelmét a Bázel III-ként¹ ismert átfogó pénzügyi reform keretében kialakított, és az európai szabályozásban is bevezetésre kerülő likviditási követelményekre, az annak való jövőbeni megfelelés fontosságára, valamint a külföldi források futamidejének folyamatos rövidülésének problémájára.

A Bázei Bankfelügyeleti Bizottság 2009 végén bocsátotta konzultációra a likviditási kockázat mérésére és a likviditási követelményekre vonatkozó javaslatait, majd 2010 decemberében publikálta a végleges ajánlásokat. A bázei ajánlásban megfogalmazott elvárások az európai joganyagba várhatóan a CRD² újabb módosításával (CRD IV) fognak bekerülni a kapcsolódó hatástanulmány alapján kidolgozott, európai sajátosságoknak megfelelő módosításokkal.

A CRD IV konzultációs szakaszában a magyar szabályozó hatóságok olyan álláspontot kívánnak képviselni az európai jogalkotási folyamatban, amely lehetővé teszi a nemzeti sajátosságok erősebb megjelenítését, illeszkedik a hazai piac sajátosságaihoz és egyben a hazai bankszektor hatékony és biztonságos működését szolgálja. A CRD IV-ben átvenni kívánt bázei likviditási mutatók a hazainál lényegesen fejlettebb és komplexebb tőkepiacok koncepciójára épülnek, ahol a különböző eszközök tőkepiaci elfogadottsága és a hozzájuk társítható hitelminősítések szerepe nagyobb jelentőségű, így a hazai és közép-európai piac sajátosságainak elismerése különösen fontos. A jogszabály tervezet véleményezési szakaszában ezért a hazai szabályozó hatóságok jelentős erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy az egyes eszközök likvid eszközként történő értelmezése a jegybanki elfogadáshoz és jegybanki refinanszírozhatósághoz legyen köthető. Ezzel lehetővé válna, hogy a mutatók számítása során számos olyan, a hitelintézetek mérlegében szereplő eszköz is figyelembe vehető legyen likvid eszközként, amelyek a jelenlegi módszertan alapján nem lenne annak tekinthető.

A Felügyelet a Magyar Nemzeti Bankkal közösen áttekintette a likviditási követelményekre vonatkozó bázei irányelveket, valamint a számítási módszertant, és a kapott eredmények alapján megállapítható, hogy a likviditási mutatók megfelelő szintjének elérése a szabályozói teendők mellett a bankrendszer részéről is jelentős erőfeszítést igényel. A CRD IV tartalma ugyan jelenleg még kialakítás alatt van, azonban a szabályozás főbb irányainak ismeretében a mutatók elvárt

¹ Basel III: International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring, December 2010 (<http://www.bis.org/publ/bcbs188.htm>)

² Az Európai Parlament és a Tanács 2006/48/EK irányelve a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról, és Az Európai Parlament és a Tanács 2006/49/EK irányelve a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőkeigyeleléséről

értékeinek való megfeleléshez szükséges, a mérlegszerkezetben történő alkalmazkodást az alábbi intézkedések bevezetése jelentős mértékben megkönnyítheti a hitelintézetek számára:

- A lakossági betétek esetében a hitelintézeteknek törekedniük kell a tartós ügyfélkapcsolat kialakítására, tekintve, hogy a hitelintézetnél folyószámlával rendelkező ügyfelek által elhelyezett betétek stabilitása a mutatók jelenleg ismert számítási módszertana szerint magasabb, mint azon betétek esetében, amelyeknél nem azonosítható szoros kapcsolat az ügyfél és a hitelintézet között.
- A kis- és közepes vállalati ügyfélkör esetében a hitelintézetnek képesnek kell lennie a megfelelő szegmentációra, amely lehetővé teszi, hogy ezen ügyfélkör a nagyvállalatoktól egyértelműen elkülönítésre kerüljön, biztosítva ezzel a lakossági ügyfelek szerinti kezelést és ennek köszönhetően a nagyvállalati betéteknél magasabb stabilitást.
- A nagyvállalatok és a közszektorbeli intézmények esetében a hitelintézeteknek törekedniük kell olyan pénzügyi szolgáltatások kialakítására (letétkezelés, klíringelszámolás, cash-menedzsment), amelyek szorosabbá fűzik a hitelintézet és az ügyfelek közötti pénzügyi kapcsolatot, biztosítva ezzel a betétek magasabb stabilitását.

A szabályozó hatóságok kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy támogatást nyújtsanak a hitelintézeteknek a CRD IV által támasztott likviditási követelményeknek való megfelelésben. Annak ellenére, hogy a likviditási mutatók tervezett bevezetése előreláthatólag 2015-ben (Likviditási fedezeti ráta) és 2018-ban (Nettó stabil forrás-ellátottsági mutató) esedékes, a Felügyelet felhívja a hitelintézetek figyelmét a szabályozás változásának nyomán követésére, a felkészülés fontosságára, az esetlegesen szükségessé váló üzletpolitikai, kockázatkezelési és infrastrukturális változtatások megtételére.

A likviditási mutatók jelenlegi értékei rávilágítanak továbbá a bankszektorban kialakult, elsősorban a külföldi források rövidülése okozta lejáratú összhang romlásra. Elismerve azt a tényt, hogy bizonyos mértékű lejáratú transzformáció a banki működés természetes velejárója, szabályozói szempontból kiemelt fontosságú az eszközök és a források között jelenleg megfigyelhető lejáratú eltérés mérséklése és a megújítási kockázatok csökkentése, amelynek szándéka explicit módon a bevezetni kívánt likviditási mutatókban is megfogalmazódik.

A Felügyelet ezért kiemelten felhívja a hitelintézetek figyelmét a lejáratú összhang javítására és a bankszektorban tapasztalható forrás futamidő-rövidülés problémájára, amelyet a likviditási mutatók bevezetésétől függetlenül a szabályozó hatóságok folyamatosan figyelemmel fognak kísérni.

Budapest, 2011. május 4.

Tisztelettel:

dr. Szász Károly
elnök